

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
---	---	--

A HALÁL SZEMLÉLETE.

Irta: William Cullen Bryant.

A természet szerelmesének aki
Beolvad látható formáiba,
Száz nyelven szól. Derűs óráira
Szava vidámság, szépség, muzsika.
Enyhítő, gyógyító balsamként
Suhan merengő bánatára:
Élet kitorpte s észre sem vevéd.
S ha rajtad üt halálad gondolatja,
Komor vívódás rémes képei,
A végső szállás mozdulatlan éje
S megborzongsz és majd szived megszakad: —
Eredj a mély mennybolt alatt s figyeld
A Természet szavát; körös-körül
Földek, vizek, a lég mélységes árja
Halkan susogja: Pár nap sincsen hátra
S a mindenlátó nap nem süt reád.
Eloszlasz porrá lenn a földben,
Meggönnyezetten, holtra vált fakón,
Vagy tenger árja zúg a testeden.
A föld, anyád, kívánja testedet,
Oszoljon újra földdé.
Enyészik mind, mi benned emberi,
Oda egyéni, elzárt életed
És elvegyülsz az elemek között,
Testvére lomha sziklabércnek,
Otromba rögnek, melyet felhasít
Vasával durva béres s megtapod;
S a tölgy lefúrja mélyen gyökerét
Keresztül porodon.

De nem magad vonulsz örök, halálos
Nyugvóhelyedre s nem kívánhatnál
Sirt nagyszerűbbet. Lenn együtt feküdtök
Az ős világnak patriárkái.
A bölcsek, jók, királyok s mind a föld
Hatalmasi, a próféták, a látók
Egyetlen óriási sirban.
A sziklabordás, ősi bércek,
A völgy, mely köztük mélán elterül,
Erdők, folyók, fenséggel zuhanók,
Megcsörrenő patak, melytől vig a rét
S köröskörül a szürke tengerár,

Mind, mind csak éke, ünnepes dísze
A mérhetetlen emberek sirjának.
Korok peregnék le: aranyló nap,
Bolygók, az égnek tenger vándora
Csak a halál bús országára süt.
E földi térek minden bujdosója
Csak morzsa mind a milliókhoz, kik
A föld keblén alusszák álmukat.
Repüld át mind a földet, járjad át
Őserdők végtelenjét, hol az Oregon
Hömpölygeti vizét és hang se hallik,
Csak árja dörrenése — holtak mindenütt.
Mióta megkezdődött éveknek futása
S végső álmokra milliók feküdtek el,
Halál az úr e széles, nagy világon.
Igy elpihensz te is. S ha némán elsuhanasz
Élők sorából, még csak meg se látják:
Elementél már te is. Minden, mi él,
Sorsod osztályosa. A víg kacag, mikor te
Sirodban nyugoszol; busong tovább
A bánat embere. Mind üzi, hajtja
Tovább is álmoképeit; egyszerre csak
Elhagyják bújokat, vigságukat
S mennek: megosztják sirodát veled.
S amint suhan a századok sora,
Mind, mind: az ifjak, izmos férfiak,
Őszfürtű aggok, szüzek, csecsemők
Melléd leszállnak, egy a más után:
Némán leteszék sirjuk mélyibe,
Kik — pár nap — s leszállnak oldalukra.

Úgy élj tehát, hogy majd ha meglep
A szent parancs: kövesd a végtelen,
Bús karavánt a titkok földjire,
Hol a Halálnak néma csarnokában
Kis zuglyot kap kiki örök szállásul,
Ne úgy menj, mint korbáccsal üzött vad,
Hanem, mint akit éltet és megnyugtat
A rendületlen hit, szállj mély sirodba,
Ki édes álmokat vár és derűsen
Magára vonja omló paplanát.

Mindenszentek napjára.

Levélhulláskor, őszi hervadáskor esik ez a szomorú, borongós nap; mikor tele van a levegő a krizantémumok erős, átható illatával... ez a temetők napja.

Minden sírra kerül többé vagy kevésbé szép koszorú, minden sírnál megáll valaki imádkozni s bús-ködös őszi estén ezernyi kicsi lángtól fényes a temető; ezernyi kis lángtól, melyet a kegyelet gyújt oda, — tán némelykor a hivalkodás is.

Mivel igen sok dolognak indító oka ezen a nyomorult sárteken: a hiúság. Mert az emberek képesek egymást eltiporni, tönkretenni, meggyalázni, kegyetlenül elrúgni csak azért, hogy a saját hiúságukat legyezgethessék vagy legyeztessék; képesek minden jobb érzésüket félredobni, igazságtalannak lenni, mindent elfelejteni: a hiúságért. Csak azért, hogy a mások szemében többnek lássanak, mint amik tulajdonképpen.

Többnek látszani! — ez a jelszó mostanában s hogy ezt elérhessék, iz-zadnak-fáradnak, erkölcsi és anyagi áldozatokat hoznak, harcolnak a végtelenségig. Mert hát tündökölni kell, legyen bár hamis ez a ragyogás — mindegy! csak ragyoghassunk.

Kis átlag-emberek szeretnének *egyéniségnek* látszani; közepes állásúak hangadók lenni; jómódúak dúsgazdagnak látszani; és így tovább hosszúsorozatát lehetne felsorolni az emberi hiúságnak. Nem is szólva az érzelmek egész skálájáról, amelyet szintén a hiúság vált ki az emberekből; mert igen gyakori esetben: szerelemnek, gyűlöletnek, barátságának, nagyrabecsülésnek stb. mind-mind az emberek hiúsága lehet indító oka s a szívek vajmi gyakran távolesnek mindezek-től az érzelmektől, távolabb, mintsem gondolnók azt.

Igaz ugyan, hogy mindaz a szeretet, barátság és más egyéb érzelmek, amelyek hiúságból erednek, nem szoktak tartósak lenni; legfeljebb az ilyen érzelem csak arra elég, hogy a másik embert lépze csalja, különösen olyat, aki nem tud mélyebben gondolkodni vagy nem lát tisztán. Haj, haj! mert olyan ritka mint a fehér holló az, aki *keresztülnevez* az embereken, aki meglátja minden hibájukat, menti gyarlóságait, a maga egészségében. De viszont meglátja saját hibáját is, hiszen ez is hozzá tartozik az életbölcseességhez.

Mert jól gondolkozni, szépen érezni csak úgy lehet, ha önmagunkat is minél jobban megismerjük. Enélkül nem vagyunk képesek helyesen itélni másokról sem; mert így bűnül róhatjuk fel másokban azt, amit esetleg önmagunkban erénynek tartunk.

Hiszen a hiúság mellett még egy jó adag önzés is lakik az emberek szívében. És különösen a mai kor szelleme olyan, amelyben csupán az Én játsza a főszerepet. Ennek jegyében indulnak el az emberek életútjukra; a Te, meg az Ő már csak melléke-

sek. Az első mindenk fölötte s a legnagyobb hatalom az Én; azután egy nagy-nagy semmisség és még csak úgy valahol leghátul kullog a többi vagy a többiek.

Pedig hiába minden törtetés. Valamennyi végre is egy közös sorsba fut bele: a sírhalomba. Minden nagy-ravágyó álom összeomlik a Halál kaszája alatt. Ez a sors kijut egyformán mindenkinek, akárki-akármi volt életében. A végén csak odakerül, ahová a legigénytelenebb, legszegényebb.

Addig azonban csak fáradunk, harcolunk, tülekedünk, mulatunk, búsulunk, szeretünk vagy gyűlölünk. Mind-addig, míg aztán valamelyik ködös, borongós, krizantémum illattal áthatott levegőjük mindenszentek napján mi fölöztünk is kigyúl az a kicsi lángocská, amelyet a kegyelet gyújt oda. Vagy talán a hivalkodás... Ki tudja?...

Németh Böske.

A jószívű emberekhez!

Közeledik november elseje, a halottakra való emlékezés szomorú napja. E napon kigyúlnak sírokon a kegyelet imbolygó fényei és kivirulnak az emlékezés bágyadt virágai.

A halottakra való emlékezés az elmulás hangulatával tölti el a lelket. E napon értékesebbnek, drágábbnak tűnik fel az élet. Oh pedig mennyien vannak az eltávozottak és mennyien eltávozni készülő!

Egy esztendő múlva ki tudja hány új sírral fog több emelkedni? A földi élet határai meg vannak szabva s még ezt az illanó életet is megrövidíti a kegyetlen sors. Pusztító betegségek tüzedelik meg az emberek sokaságát és e betegségek közt is a legrémesebben pusztít a tüdőbetegség.

Az Augustus főhercegnő alatt álló József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület e pusztító rém ellen harcot indított. Nagy és magasztos harc ez, igazi nemzetmentő munka. Közel millió ember sanyalódik Magyarországon tüdővészben és nyolcvanezer ember pusztul el évente.

Halottak napján forduljon kegyeletes részvétünk a halál e jegyesei felé. Hiszen ki tudja legkedvesebbeink közül ki hordja megáiban e rémes kór csiráját? Ki tudja, kit kell elvesztenünk közülök a jövőben, ha idejekorán nem segítünk rajtuk.

Virágos lesz halottak napján minden sír. Csak egy szál virággal kössön mindenki kevesebbet a drága halottaknak szánt koszorúba és ennek a virágszálnak árát hullajtsa a irgalmasság tarsolyába. Az így összegyűlt összegyekből sok ezer és ezer tüdővészben sanyalódó halálnak eljegyzett ember egészségét adhatjuk vissza.

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület a maga szanatoriumával, tüdőbeteggondozó intézeteivel már sok száz és száz embert rántott vissza a pusztulás örvényének széléről s minél több eredménye van jótékony munkálkodásának, annál boldogabb örömmel és lelkesedéssel küzd tovább.

Kérjük a jószívű embereket, a temető szomorú záródokait, akik halottak napján a maguk drága halottait siratják, fizessék le a szent vámot, amely az élet innen-ő partjára segíti vissza azokat, akik már közelednek a túlsó parthoz.

Csak egy virágszálat!

Csak egy virágszál árát az irgalmasság gyűjtőtarsolyaiba! A megdicsőült szellemű Mikszáth írta egyszer a mi halottak napi gyűjtésünkről:

„Fizessétek le ezt a szent vámot és úgy menjete el a többi virágaitokkal a kedves halottatokhoz. Tudni fog ő arról, De ha anélkül mentek ki hozzá, tudni fog arról is»

Jószívű emberek!

Csak egy virágszálat!

Egyetlen virágszál árát a szerencsétlen tüdőbetegek megmentésére.

József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület
Budapesti, VII., Akácia ucca 30. szám.

Forgács.

Ramassetter örök példakép marad. Lelkének két nagy tulajdonsága avatja örök példaképpé: a munka és az áldozat. Minden időben az emberiség haladását biztosító két nagy lélektulajdonság.

Ramassetter sokat dolgozott. Munkájával nagy vagyont szerzett. Vagyonát közcélok előmozdítására adta.

Ez a nagy gyakorlati ember nagyon jól tudta, hogy az emberiséget a szellemi kultúra viszi előbbre. Azért munkájának eredményét legnagyobb részben kulturális intézetek alapítására fordította.

Sümegeen ő indította meg még 1856-ban azt a kulturális tevékenységet, amely a város mai intézeteihez vezetett. Ő volt tehát községünk kulturájának kiinduló pontja, az ő nemeslelkűsége vezette sokáig e város kulturális fejlődését és az ő nagy lelke ihleti meg ma is e város közönségét, amely ihletnek fogékonyságával és erejével dolgozik ma is kulturájának fejlesztésén.

Tehát anyagi kincseken kívül nagy szellemi és erkölcsi javakat is hagyott a maga anyyira szerette városának.

Ezekért a javakért mond évről évre hála-köszönetet a helybeli állami reáliskola, amelyet Ramassetter alapított. A jövő kedden is kivonul sírjához, hogy áldozék nagy alapítója emlékének.

Ezen az ünnepen ott kellene lennie e város közönségének is. Az elüljáráságnak, a képviselőtestületnek, valamennyi iskolának, mindenkinek.

Mert Ramassetter nagy anyagi és erkölcsi javakat hagyott nekünk.

*
Fütenek.

Fütenek a városházán, a hivatalokban, a kaszinóban, a polgári körben, egyik-másik iskolában. De az állami elemi népiskolában nem fütenek.

Haj! Paraszt, az más! T. i. ebbe az intézetbe négy-ötöd részben földműves és napszámos gyerekek járnak. Szegény gyerekek. Ruhátlanok, mezitlábások. Minek is ezeknek a fűtés! Jó, ha már most megszokják a nélkülözést. Így készíti elő az iskola ezeket a szerencsétleneket az életre. Mert a pedagógiai évek között ez is ott van: az életnek nevelj!

Köszönjük szépen! Nem kérünk belőle. Éppen azért megítéljük érte az előljáráságot, hogy megfelelő fűtőanyagról idején nem gondoskodott. Hisz a városbíró csak az október 23-án tartott városi gyűlésen kérdezte meg: hol is vegye a költséget.

Köszén tehát még nincs.

A mezitlábás, ruhátlan gyerekek ezért kénytelenek az iskola 8-10 fokos levegőjében magukba szedni a tudományt és a betegséget.

*
A férfikar megalakult. Meg is tanult két darabot. Harmadikul kitűzött egy gyönyörű gyászdzalt. Ennek a gyászdzalnak előkészületeiben azután hamarosan el is szenderült. Eléggett a magyar lélek szalmalángján. Vagy megfagyott a sümegei közöny fagyán. Mind-egy. Meghalt, vége!

Ez sümegei szokás.

Ebben a szerencsétlen városban ezer dolgozba kapnak. Olyikat elvégzik félig. Olyikat addig se. Olyikat semeddig se.

A férfikar, (tagjai csupa férfiak!) mint időtlen csecsemő, pár napi élet után elhunyt.

Éppen alkalmoszerű, hogy ebben a halottas számban elbúcsúztassuk.

De sokkal jobban szeretnők, ha a lelkék közönyét búcsúztathatnók el valahára.

Mert ennek a sirjából az üdvös alkotások egész erdeje kelne életre. Csakhogy fájdalom, a közönynek sose lesz *Halottak napja*.

Bárd.

H I R E K.

— **A kegyelet ünnepe.** Mindenszentek napján reggel 8 órakor a sümegi állami redlikola ünnepe rendez *Kisfaludy Sándor* és *Ramassetter Vince* sirjánál. Amott *Konda László*, emitt *Danielisz Sándor*, tanár mondja az emlékbeszédet.

— **Gyászmise.** November 2-án, halottak napján a holtakért tartandó gyászmise a plébánia-templomban reggel 8 órakor lesz.

— **Honvédségi kinevezések.** A király *Mojzer László*t a minisztériumba beosztott alhadbiztos hadbiztossá, *Vértessy Iván* nagykanizsai 20-ik gyalogezredbeli hadnagyot főhadnaggyá nevezte ki.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Auerbach István* zalaegerszegi állami iskolai tanítót a rábárdi állami iskolába helyezte át s helyére *Róna Béla* tekenyei rómkat. tanítót nevezte ki.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselőtestületének október 23-án tartott rendkívüli közgyűlésén *Kiss Antal* városbíró jelentette, hogy a kisdudov padlózatot *Krajcár György* asztalosnak adta ki 75 K 90 fillér legolcsóbb árért. A vármegye alispánja elrendelte, hogy a város a szolgabíró hivatalos helyiségéről, a fogházról és a főszolgabíró lakásáról intézkedjék, hogy ajárásbíróság építése alkalmából a hivatal lakás nélkül ne maradjon. Mivel a szolgabíróság csakis az építés megkezdése előtt költözik ki s ez legfőleg 1913-ban indul meg, a képviselőtestület már most lakásról nem gondoskodhatik, hanem kötelezi magát, hogy kellő időben megfelelő helyiségekről gondoskodik majd. *Barkóczy Károly* más most figyelmeztette a képviselőtestületet, hogy a járásbíróság építésekor egyenes uccavonalról gondoskodjék. Hosszú vitára adott ismét okot a téglagyár ügye. *Steiner Simon* a kiküldött bizottság nevében jelentette, hogy a kiselejtezt téglát a selejtezés költségével együtt 549 K, ennek megtérítéséül a téglásmester 400 koronát ajánlott meg. A gyűlés a teljes kár megtérítését kívánja. *Eitner Zsigmond* a gyár jövődelmezősége szempontjából elkerülhetetlennek tartja, hogy a város a téglagyárnál gondokat alkalmazzon, akinek a tiszta jövődelmezősége százalékat kapna jutalékul. A indítványt kiadták a téglagyári bizottságnak, hogy a következő gyűlésnek részletes javaslatot tegyen. A vármegye az 1911-ik évi költségvetést visszaküldötte, mert az 1909 XII. t. c. a községekhez tartozó uradalmaik, erdőtestek stb. községi adóját is teljes százalékban állapította meg a régi kedvezményes fél százalék helyett. Az eszerint kijavított költségvetés községi adója 45.5% ról 42.7%-ra szállott alá. A képviselőtestület a rendőröknek az egész toloncdíjat odaitélte. Ezt a határozatot a vármegye megsemmisítette, mert a község akkor is köteles a toloncolás költségét viselni, ha ez deficittel jár. A városbíró jelentette, hogy a bor- és hiszfogyasztás bérleti szerződését 11.100 K-val megkötötte. A gondozottak után kifizetett költség megtérítését a vármegye födözet hiányában elutasította. A gyűlés utasította a városbíró, hogy a szükséges kőszentet egyenesen a bányából rendelje meg. A kőbánya szerződése lejár. Az eljárástól fölhatalmazzák, hogy ezt hirdesse. A 2 elmaradt vásár helyett új vásárt kérnek. *Lukonich Gábor* dr. tudatta, hogy az 1000 lakosnál népesebb községek járvány kórházat kötelesek építtetni. Indítványozta, ennek költségét kérje a belügyminisztériótól. Az indítványt helyesléssel fogadta a gyűlés. Végül *Kiss Antal* városbíró ismét jelentette, hogy állásáról lemondott, kérte a gyűlést, hogy ez lemondása elfogadását a főszolgabírónak javasolja. A gyűlés kimondotta, hogy az ügybe nem avatkozik bele.

— **Tanítógyűlés.** A sümegi esperesi kerület r. kat. tanítóköre október 26-án tartotta őszi gyűlését Sümegen, az állami elemi

iskola épületében. A gyűlés *Oadt Péter* káptalanfai tanító elnök vezetésével folyt le. A gyűlést megelőzően *Zob Bózsike* sümegi állami tanítónő gyakorlati tanítást tartott. Szemléltetett egy magyar székelt s a szemlélet után lerajzoltatta. Az osztályban uralkodó kitűnő fegyelem, valamint az eleven, ügyes és szép tanítás általános elismerést és jegyzőkönyvi dicsőreget aratott. Az elnök tartalmas megnyitóját a munkaszeretet és a vallás-erkölcsi nevelés fontosságával foglalkozott. A gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után *Németh József* sümegi tanító azt a kérdést intézte az elnökhöz: Miért tartották ezúttal a szent misét a ferenciek templomában, holott hosszú évek során át mindig a plébánia templomában volt. Ez éppen most politikai tüntetés számába esik. A világi elnök az egyházi elnök intézkedésére hivatkozott. *Holub János* szegvári plébános helyeselte *Németh József* felvetését, mivel azonban *Szanyi Ferenc* ker. tanfelügyelő betegsége miatt meg nem jelenhetett, indítványozta: az ügy elintézését halasszák akkorra, amikor az egyházi elnök is jelen lesz. A csehi káplán szerint nem politikai, hanem más ellentétek miatt tartották a misét a barátok templomában. Erre *Éles Károly* tiltakozott az ellen, hogy akár politikai, akár más tekintetek eszközül használják föl a kört. A gyűlés *Holub János* fölvetését értelmében határozott. *Pötlér József* szépen kidolgozott értekezése a most napirendre hozott együttes tanítást tárgyalta. Előre foglalt állást. A gyűlés azonban a kérdést nem tárgyalta. A jövő gyűlést ismét Sümegen tartják. Előadóul *Boda Béla* rigácsi tanító ajánlott, gyakorlati tanításra azonban senki. Új tagok felvétele után a gyűlés véget ért.

— **Nők gyűlése.** A sümegvidéki vöröskereszt-egyesület választmánya f. hó 26-án élénken látogatott gyűlést tartott, amelyen *Darnay Kajetán* elnököl. Az elnök tudatta, hogy a középponti választmány a sümegi fiók jelentését köszönettel fogadta. A boszniai annexió alkalmával elhatározta a választmány, hogy a helybeli kórházban 6 beteg katona gondozását elvállalja. Most ezt a számot 15-re emelték, de a napi ápolás költségére fejenként 2 2 koronát kérnek a hadügyi költségköl, egyéb költségeket a választmány visel. A gyermekszanatorium hála köszönetét nyilvánította, hogy évi 5 K díjjal tagnak lépett be az egyesület. *Smetanka Ferencné* elhunytát mély részvétellel fogadta a gyűlés. Emlékét jegyzőkönyvében megörökítette. A nyár folyamán kiutalt segedelmeket tudomásul vették. A költő estéket a következő télen is folytatják. Végül a vöröskereszt-egyesület nagynevű alapítójának, a mostandán elhunyt *Duhant Henriknek* emlékét jegyzőkönyvileg megörökítette a választmány.

— **Telefon.** A sümegi telefon közigazgatási bejárása *Katona Gyula* főmérnök vezetésével folyó hó 28-án megőrtént. Ott volt a község képviselőtestületében az elléljáróság, a szolgabírói hivatal *Farkas István* szolgabíró, az érdekeltséget *Eitner Zsigmond* országos képviselő és *Darnay Kálmán* múzeumi igazgató, a pécsi posta és táviró igazgatóság *Dénes Iván* mérnök, a zalaegerszegi államépítészeti hivatal *Sándor Zsigmond* képviselte. A telefont a házakon vezetik, a városban levő telegráfducok pedig kiszedik.

— **Tanulmányi kirándulás.** A pápai állami tanítóképző 23 növendéke érkezett október 22-én Sümegre. *Jankó László* és *Zala István* vezették a tanítójelölteket. Még az nap megnézték *Kisfaludy Sándor* sírját és a szobrokat. Másnap fölmentek a várba, majd a *Darnay* múzeumban időztek hosszasan. Megszemlélték a két templom festményeit is. A délután fél 3 órai vonattal utaztak vissza Pápar.

— **A haraszt fölmérése.** A város és a *Kaufmann Géza* között folyó birtokpörben a kir. tábla 1000 K előleg letelésére utasította a várost s elrendelte az egész haraszt fölmérését. A mérést a hét folyamán kezdték meg. E végből Sümegen tartózkodott *Fritz József* dr. zalaegerszegi táblabíró. *Horváth Ferenc* dr. törv. széki jegyző, *Köhler Ede* zalaegerszegi és *Szekély Nándor* nagykanizsai mérnök. A

bíróság szakértője *Vendel János* sümegi erdőmérnök, a püspöki erdők gondnoka.

— **A II-ik ovó építése.** A zalaegerszegi államépítészeti hivatal a sümegi II-ik ovó építésére árlejtést hirdet. Ez Sümeg község-házán nov. 21-én d. e. 9 órakor lesz. A műszaki tervek, föltételek és a szerződés tervezete Zalaegerszegen az államépítészeti hivatalban megtekinthető.

— **Az utibizottság** november 3-án gyűlést tart, ezen a községeket osztja be a téli esetleges hóhányás dolgában.

— **A nagyörbői gyermekölés.** A múlt héten befejeződött esküdtszéki ciklus legizgalmasabb tárgyalása október 24-én volt. Ekkor *Cikli Annáról*, a nagyörbői gyermekölés vádlottjáról ítélték az esküdtek. Mi is megirtuk annak idején, hogy szeptember közepén a férjéről már két évtized óta elváltan élő *Cikli Annának* gyermeke született, akit a születése után néhány órával holtan találtak. A vád az volt, hogy a gyermeket *Cikli Anna* ölte meg oly módon, hogy száját golyóccsal betömte és nyakára vetett hurokkal megfojtotta. A borzalmas váddal terhelt asszonyt *Fürst János* dr. sümegi ügyvéd védte, aki a védelem ez esetben igazán nehéz feladatát fényes sikerrel oldotta meg. A mindvégig szinte drámai hangú tárgyaláson súlyosan terhelt tanuvallomások kerütek az esküdtek elé, a vád főtanúja, a vádlott sógornője megdönthetetlennek látszó bizonyítékokat szolgáltatott a szerencsétlen asszony bűnössége mellett, az orvosszakértők véleménye pedig annyira terhelt volt rá, hogy a nagyszámú érdeklődő közönség biztosra vette már, hogy súlyos büntetés fogja sújtani *Cikli Annát*. Ilyen hangulatban kezdte meg védőbeszédét *Fürst János* dr. Lelkiismeretes, szorgalmas munkával előkészített nagy és szép beszédet mondott, melyben egy-egy más után döntötte meg a kiváló tehetségű ügyész, *Szász Gerő* dr. érveit és különösen a vádlottnak az öntudatlanságig felizgatott lelkiállapotára mutatott rá oly meggyőző erővel, hogy az esküdtek hangulata a nagystílusú beszéd során szinte láthatóan változott fokként át a szerencsétlen vádlott javára. Az ügyész is látta ezt és replikázott a védőbeszédre, hogy ennek hatását lerontsa, de csak újabb alkalmat adott *Fürst János* dr. dr. hogy végső felszólalásával végleg meggyőzze az esküdteket arról, hogy a szerencsétlen asszonyt elítélni nem lehet. Az esküdtek verdiktje ki is mondta ezt, mire a törvényszék fölmentette a vádlottat. Az ítélet ellen az ügyész sem élt semmiségi panaszszal és így azonnal jogerőssé vált. A népszerű védőt Egerszegen is, meg itton is méltán ünnepezték nagyszerű sikeréért.

— **Gyermekebetegségek.** Sümegen a difteritisz és a bárányhimlő szörványosan föllépett az apró gyermekeken. Egy kis II. oszt. leány a difteritisznek áldozatul is esett. Tessék vigyázni, szülők!

— **Új rendszerű életbiztosítás.** A Sümegi Népbank hivatásának megfelelően a takarékoság fejlesztése és a közbiztonság előmozdítása céljából igen hasznos és előnyös üzletágot, a heti befizetéssel kapcsol-

Borhegyi-
BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

Borhegyi lithiumos borviz

kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó természetet gyógyásványviz.

Főelárusító: **Tapolca és vidékére:**

Tölgyesy János fűszer és csemege kereskedő cég.

latos életbiztosítást vette fel ügykörébe Ennek az új üzletágnak hathatós elősegítője a morális kényszer, minthogy csekély heti befizetés ellenében bárkinek alkalma nyílik egyrészt arra, hogy számottevő összeget megtakarít hasson s ezzel esetleges jövődöbéli jólétének alapját megvesse, másrészt pedig arra is hogy elhalálozás esetére hozzátartozóinak megélhetését biztosítsa. Mint a lapunk hirdető rovatában közölt hirdetésből is kitűnik, ebben az üzletágban részt vehet minden 20-60 év közötti nő és férfi egyaránt és nagy előnye, hogy a biztosított elhalálozása esetén, ha az illető akár az első részlet befizetése után hal is el, a további befizetés megszűnik és minden 1 korona heti befizetés után 1000 korona fizetik ki az örökösöknek. Minthogy továbbá a befizetéseket hetenkint lehet teljesíteni, azok bármikor felmondhatók, sőt a tőke kamataival együtt fizetik vissza, — a bank ez üzletágnak a legszebb reményt jósolhatjuk és azt részünkről is a legmelegebb fogadtatásra ajánljuk.

— **Országos vásár.** Két elmaradt vásárunk után végre megtartották folyó hó 26-án a dömsötörít. De ez is csak amolyan negyedrangú vásár volt, mert hasított körmű állatokat nem lehetett a vásárra hajtani. Emiatt a zsibvásár is a szokottnál kisebb volt. A vásáron nagy drágaság uralkodott A káposzta száza 16-20 K, az alma méreje 9-14 K, a dióé 12-14 korona, métermázsája 28 K.

— **A balatontavi gőzhajózás** november 1-étől érvényes menetrendjét lapunk kiadóhivatalában megtekinthetik.

— **Nagy birtokvétele.** Gutmann Vilmos báró 280 ezer koronáért megvette Thurn-Taxis herceg pakodi birtokát.

— **Koleragyanus.** Folyó hó 23-án Cell-dömsötörkről azt jelentették a sümegi vasuti állomásnak, hogy koleragyanus beteg érkezik a vonaton. A veszedelmes hirre egyszerre talpon volt a hatóság minden közege. Az utas Csöngé Julcsa 14 éves csabrendeki leány volt. Nyomban bekebelezték a helybeli kórházba, ott 5 napig zár alatt tartották, de rajta semmiféle tünet nem jelentkezett. Erre tegnap hazabocsátották. Annyi volt a dologban, hogy a leány koleragyanus beteggel utazott. Vajon hány utitársa lehetett, akit hasonló sors ért?

— **Megszűnt állatbetegségek.** Sümegben és Sümegprágán a száj- és körömfájás, Bazsin, Sümegben és Sümegprágán a sertésvész megszűnt. Sümeg és Sümegprága azonban a kisvásárhelyi száj- és körömfájás miatt még a vészkerületben marad.

— **Vizbefulladt.** Tegnap délután Nyirádon Fábrián Gyula 20 hónapos fiúcska lebotorkált a kertjük alatt folyó patakba s az 50 cm mély vízbe belefulladt.

— **Elevenen elásta a gyermekét.** E borzalmas esetről az *Alsólendvai Híradó* értesült. Söreg János martonosi gazda felesége ellen névtelen feljelentés érkezett a csendőrséghez. Azt mondja a névtelen feljelentés, hogy mialatt Söreg János Amerikában volt, a felesége viszonyt folytatott egy legénnyel. A tiltott viszonyból egy fiúgyermek született, akit nyolc hónapig egészen ez év júliusáig nevelt Söregné. Söreg akkoriájt levelet írt Amerikából a feleségének, amelyben tudatja, hogy nem-okára hazajön. Söregné erre nagyon megijed, félt is az ura haragjától, fogta tehát magát és a kis fiút elevenen elásta a kertjük végébe. Így hangzott a névtelen feljelentés. A csendőrök vállatára fogták az asszonyt, de ez tagadta azt, hogy gyermeke született. Felkutatták tehát a kertet és a sövénykerítés mellett megtalálták a felosztásnak indult holttestet. Most megmutatták a hullát az anyának, aki rémes látványtól elájult, majd pedig mikor magához tért, töredelmesen bevalotta szörnyű bűnét.

— Megfojtani sajnáltam, hát egyszer mikor aludt, beletettem a gödörbe s eltemettem, — mondta.

A gyilkos anyát letartóztatták.

— **Három év múltán.** Tarsoly Sándor tekenyei lakosnak még 1907 nov. 17-én ki gyulladt és elégett egy 300 K értékű takar.

mánykazla. A tűz okát kideríteni nem lehetett. Most azután a szentgróti csendőrök szálló hírek nyomán kikutatták, hogy a kazlat Tarsoly Sándor testvéröccsének, Józsefnek 11 éves szolgálgyereke, Sinkó Mihály gyújtotta föl. Azt vallja, gazdája bujtoztatására cselekedte. A szolgálgyerek megeredt nyelve egyebet is vall. Azt, hogy József haragudott bátyjára és édes anyjára, emiatt együtt gyümölcsfát kivagdalták, karróit elhordták, 2 szál deszkáját a padlásról elemelték, mind együttesen. De rémesebb dolgokat is beszél. Nem kisebbet, hogy gazdája rá akarta venni, hogy fojtassa meg 70 éves édes anyját, mikor az alszik s vessék a kútba. A gyerek azonban erre a gonoszságra még se engedte oda magát. Tarsoly József nem ismeri el, amivel volt szolgálgyereke vádolja. A csendőrök tegnap befejezték a nyomozást s följelentik a rémes vallomást a bíróságnak.

— **Csak éhes volt.** Kohn Lipót pápai cipész a sümegi dömsötöri vásárra elküldte Badics Sándor nevű 15 éves inasát, hogy a lovakat itassa meg. A fiú észrevette, hogy Effenberger István kórházuccai lakosnak ablaka nyitva van. Nem volt otthon senki, bement az ablakon, a szekrényekből, mindent kihányt, végre egy csomó dohányt elcsepenve, kimászott. De a szomszédok elcsípték s átadták a csendőröknek. Badics avval védekezik, hogy csak enni valót keresett, mert éhes volt. Azonban az asztalon volt kenyérnek békét hagyott. Már a júliusi vásárkor is eltűnt Effenbergeréknek 18 koronája, most ezt is Badicson keresik, de a fiú erről hallani sem akar.

— **A röpülés fejlődésének korszakában.** Beszélgetnek egy jókedvű társaságban a repülőgépről s vitatják erősen, kinek nagyobb a dicsősége, Zeppeliné, a Wright testvéké vagy Blériot-é. Kiki a maga jellelje mellett érvel, amikor egyszerre csak megszólal a Lis Bandi:

— Én láttam tegnap egy csavargót röpülni, úgy nem röpül senki.

— Hol, te?

— Hát a boltosnál; egy palack Esterházy konyakot emelt el, de rajtakapták. Ugy még a Blériot se röpül, pedig az a tengeren is átszállt.

— **Sírmécsek.** Sirok kivilágítására legalkalmasabb a stearinból készült sírméc, mely több órán át ég és a szél nem oltja el. Fémkupakos sírméc darabja kisebb 10 fillér, nagyobb 12 fillér. — **Ujdonság.** Magyar történelmi alakokkal ellátott játékkártya, mely hivatalosan kizsoritani a régi alsós kártyát, most jött forgalomba. Arany szegélyes kivitelben egy játszma ára 1 K 40 fillér. — **Aceitilén ucca-lámpa,** villannyal vetekedő fénynyel, könnyen kezelhető, finom kivitelben 7 korona. 1 doboz kárbid hozzá 70 fillér. Kapható Darnay Kálmán kereskedésében Sümegben.

Főszerkesztő: **Polgár József.**

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségét értesíteni, hogy ifj. Hollerrel társulva Sümegben, a Kisfaludy-szálloda épületében (Deák Ferenc ucca) **férfi szabó üzletet** nyitottunk. Résztvettem a budapesti első szabásitanási intézetben elnyertem a nagy díszoklevelet. Elvállalunk mindenemű urali férfi ruhák legszébb és legizlésebb kivitelben való elkészítését, úgymint: öltönyök, felöltők, rövid és hosszú téji kabátok, köpenyek, livre, katonai, papi és mindenemű egyenruhákat. Ezenkívül elvállalunk mindenemű javítást és vasalást. Meghívásra mintakártyával vidékre is megjelenünk.

A n. é. közönség szives pártfogását, kérve vagyunk.

Kiváló tisztelettel

Dankovics és ifj. Holler
férfi szabók.

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” védjegyell

Szükségeiteket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

ADORJAN FERENC, fényképészeti műterem
Rákóczi-ucca 397 sz.

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Flórián-tér. Fromvald-féle házban.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszer kereskedése és gépraktára.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros. páli kanagykereskedő. Városház-u.

HALBLANDER JÓZSEF és NÉMETH GÉZA kovács, kocsigyártó és fényező üzlete, Árpád-ucca.

HORVÁTI LAJOS borbély és fodrász.
Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész.
Kossuth Lajos ucca. (Balasits-féle ház)

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca
454 sz.

JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-u.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos ucca, Épstein-ház.

KELL. JENŐ bérkocsitulajdonos és vendég-lős Mihályfai-ucca 82. sz.

KOVÁCS LAJOS férfi és női cipész üzlete. A Gyógyszertár mellett.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS GÉZA cipész, Kossuth Lajos-u. (Epstein-féle ház.)

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.
KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő.
Mihályfai ucca.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-rakt. Kész butorraktár.

KRAJCZÁR GYORGY épület- és butorasztalos, temetkezési vállalkozó. Árpád-ucca.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

LÖWY NŐVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős, a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca NÉMETH LAJOS uri és női szabó. Kossuth Lajos ucca (Márkus-féle ház).

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. A Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SZIJÁRTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és címfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Aranybárány-hoz.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellár- és üvegáru nagykereskedése.

— Nyomdásztanoncnak 2–3 középiskolai osztályt végzett, jó családból való fiú lapunk nyomdájában felvétetik.

120. sz. Hirdetmény.
kgy. 1910

Sümegek községi elöljárósága a községi képviselőtestületének 1910. évi augusztus hó 28-án fenti szám alatt kelt határozata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a községi tulajdonú képező **haraszi kőfejtési jogot** egymásután következő három évre, vagyis 1911. évi január hó 1-től 1913. évi december hó 31-ig terjedő időre, **1910. évi november hó 23-án délelőtt 9 órakor** zárt ajánlati versenytárgyalással egybekötött nyilvános árverésen bérbeadja.

Pályázók, illetve árverezni szándékozók felhívattak, hogy 250 korona bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a fent jelzett nap reggeli 8 órájáig az elöljáróságnál annyival inkább adják be, mert a később érkező ajánlatok el nem fogadtatnak.

A bérbeadásra vonatkozó feltételek a község-házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sümegek, 1910. okt. 28-án.

Községi elöljáróság.

119. sz. Hirdetmény.
kgy. 1910.

Sümegek községi elöljárósága a községi képviselőtestületének 1910. évi augusztus hó 28-án fenti szám alatt kelt határozata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a községi tulajdonú képező **vásári helypénzszedési joga** egymásután következő három évre vagyis 1911. évi január hó 1-től 1913. évi december hó 31-ig terjedő időre **1910. évi november hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor** fog zárt ajánlati versenytárgyalással egybekötött nyilvános árverésen bérbeadni.

A helypénzszedési jog kikiáltási ára 3500 K. (Háromezeröttszáz korona.)

Pályázni, illetve árverezni szándékozók felhívattak, hogy zárt ajánlataikat a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bántpénzzel ellátva a fent jelzett nap d. e. 8 órájáig annyival inkább adják be, — mert a később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A bérbeadási feltételek a községi házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sümegek, 1910. okt. 28-án.

Községi elöljáróság.

HALBLÄNDER és NÉMETH

kovács, kocsigyártó és kárpitos.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Sümegek az Árpád-uccában a Bazsó-féle kovács és kocsigyártó üzletet átvettük. E szakmákba vágó munkákat elkészítjük a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan. Elvállalunk és raktáron tartunk ruganyos kocsikat és gazdasági kocsikat nagy választékban. Új kárpitozott butorokat megrendelés után áthuzásokat, matracok fölfrissítését, amelyhez szörtépő gépet rendeztünk be, továbbá ruganyos kocsik javítását és fényezését olcsón és pontosan eszközöljük. Lóvasalásokat bármilyen beteg patáknál okszerű vasalással sikeresen végzünk. Szives pártfogásukat kérjük

kiváló tisztelettel

Halbländer és Németh

okl. patkoló kovács, — kocsigyártó és kárpitos.

A Sümegek Népbank Sümegek

folyó évi november 1-vel új üzletágot honosított meg. A már több intézetnél közkedveltségnek örvendő

takarékbiztosítást

életbe lépteti

Az intézmény lényege az, hogy a fél az intézetnél **heti befizetési könyvecskére** 15 éven át hetenkint 1 koronát és a táblázatszerű fillér **pótdíjat** fizeti be, mikor is 15 év eltelté után a bank a félnek — kamatos-kamattal **1000 koronát** fizet vissza.

Amennyiben azonban a fél a 15 évi időtartam **előtt bármikor** is netán **elhalna**, úgy **azonnal** ugyancsak **1000 korona** fizettetik ki örökösének.

Belépni azonban nemcsak egy koronával, hanem 50 koronáig bármely egységgel is lehet és ilyenkor természetesen, annyiszor egy korona és annyiszor a megfelelő pótdíj fizetendő, ahány ezer koronát a fél magának biztosítani kíván.

Belépni bármikor lehet.

Vidéki befizetőknél portómentes postatakarékpénztári befizetési lapokat ingyen bocsátunk rendelkezésére. — Felvilágosításokat szóban és írásban bárkinek ad, ismertető füzeteket küld, jelentkezéseket mindenkor elfogad

a Sümegek Népbank Sümegek.

Hirdetmény.

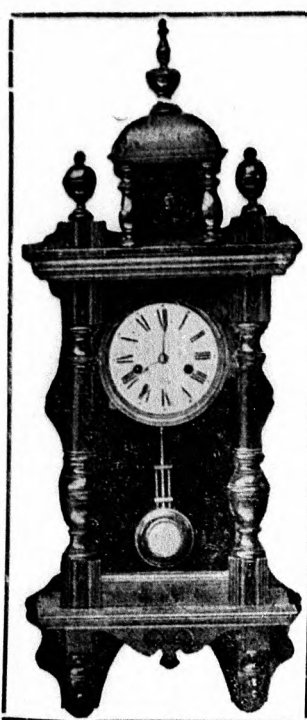

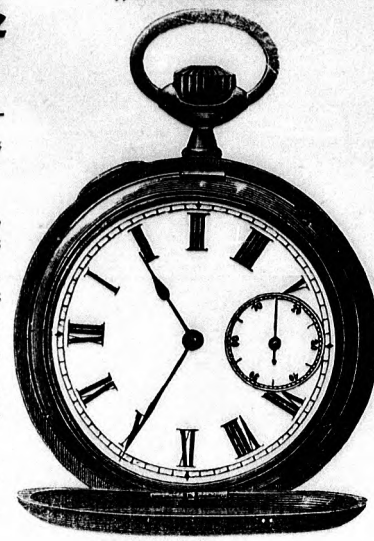
Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXVII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1910. november hó 17 és 18-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1910. évi október hó 23-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
TOLNAY HAZAY.

	Alapos munka.	Alapított 1877-ben.	Lelkiismeretes kiszolgálás.
ifj. Tóth József órás és ékszerész Sümege. — Fióküzlet Jánosházán.			
A MAGYAR NEMZETI ÓRAGYÁR és a világhírű „OMEGA” svájci óragyár gyártmányainak nagy raktára.			
Dús választék mindennemű férfi és női zsebórákban, arany, ezüst, tula acél és nikkeltokban nyitott vagy dupla fedéllel. Különleges lapos gavalér órákban elsőrangú különlegességek, u. m.: Omega, Schaffhausen, Badolett, Roskopf, Uránia, Hungária, Cyma stb. gyártmányok 8 napos és ébresztő zsebórák minden kivitelben. Fali és inga órák fényezett és új divatú szecessziós világos tokban, szalon, ébresztő, irodai és konyhaórák.			
Nagy választék arany és ezüst ékszerekben , u. m.: láncok, nyakláncok, gyűrűk, jegygyűrűk , fülbevalók, karsatok, medaillonok, szent képek. Amerikai dublé, nikkelt, bőr és sport láncok			
Szemüvegek és orrcsipek minden kivitelben és erősségekben.			
Tört aranyat a legmagasabb árrban megveszek vagy azokat ráfizetéssel divatos ékszerekre becserelem.			
Gyors szállítás.	Órák, ékszerek és szemüvegek gyors és pontos javítása.	Jutányos árak.	

Jótállás mellett.

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárak által ajánlott, kitünő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az

Esterházy cognac

a közönség kedvenc itala!

Esterházy cognacgyár

TELEFON
31—49.

Központi irodája:

BUDAPEST

V., Csáky-uca 14. szám.

TELEFON
31—49.

Szombathelyi vászonáru
és kelengye vállalat.
Szombathely, Tökölyi Imre u. 25.

Saját műszövdéinkben készítünk lenfonálból damaszt, abrosz, szervietta, törölköző és egyéb e szakmába vágó árukat.

Szepességi és mindennemű vászon asztalnemű, függöny és szőnyeg raktár.

Mintákkal készséggel
szolgálunk.

BRÁDY-féle
gyomorcsépppek

a Máriacelli Szűz Mária védjeggyel ellátva, melyeket Máriacelli gyomorcsépppeknek nevez a nép, harmincz esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E csépppeknek utóléthatetlenül jó hatása van mindennemű gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, hányás, álmatlanság, vérszegénység és sápkór ellen.

Egy kis üveg 80 fill. nagy üveg 1 K 40 fill. 6 üveg 5 korona, 3 duplaüveget 4 K 50 fillérért franko küld a készítő Brády K. gyógyszerár a »Magyar Királynak« Wien. 1., Fleischm., 1., Depot 241.

Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Máriacelli Szűz Mária ábrázolja, a vörös színű csomagolásra, és az aláírásra, a mely az oldallevő kép másolata.

ELADÓ

5000 drb. akács zöllő-karró,

fele részben hasított, fele részben gömbölyű, 1000-kint 65 K Sümege szállítva. 5000—6000 drb. használt 2 méteres akáckarró darabja 2 fillér.

30000—35000 drb fenyőfa karró, darabja 1 fillér.

12 drb. tiszta boros hordó 9—18 hliteres

Borfejtőgép 20 mtr. új tömlővel.

Különféle rézcsapok és pince felszerelési eszközök 100—150 hl. törkölyös hordó hlitere 2 K.

Bővebbet Ebenschütz Vilmosnal, Zalaszántó.

Hirdetéseket

jutányos árakon elfogad
a kiadóhivatal.